

Udostępnienie rezerwatów przyrody

Rezerваты przyrody nie są udostępnione do zwiedzania. Zakaz ten wynika z przepisów wskazanych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 t.j. ze zm.) i dotyczy całości rezerwatów, tj. zarówno terenów lądowych, w tym dróg (poza drogami publicznymi), jak też rzek, jezior i innych zbiorników. Zakazy zostały wprowadzone w celu ograniczenia skutków nieukierunkowanego i nadmiernego przemieszczania się ludzi w rezerwacie, bez uwzględnienia jego obszarów szczególnie wrażliwych, w których obecność człowieka mogłaby spowodować zagrożenie dla przedmiotów ochrony rezerwatu.

Ustawodawca dopuścił możliwość udostępnienia w rezerwach wskazanych obszarów i miejsc oraz wyznaczenia szlaków, którymi można się przemieszczać, ale nie może to spowodować zagrożenia dla rezerwatu, ani zagrożenia dla osób odwiedzających rezerwat. Przed udostępnieniem należy więc dokładnie poznać środowisko przyrodnicze rezerwatu, określić miejsca, w których składniki ekosystemu są szczególnie wrażliwe na antropopresję, a obecność człowieka może zakłócić procesy, które w nich zachodzą. Obszary takie nie mogą być udostępniane. Często są to również tereny, które mogą być niebezpieczne dla zwiedzających, np. ze względu na obecność zwierząt, obumierających i przewracających się drzew, bagien itp.

O udostępnieniu rezerwatów przyrody decyduje regionalny dyrektor ochrony środowiska. Po uwzględnieniu potrzeb ochronnych danego rezerwatu oraz wymogów bezpieczeństwa dla zwiedzających może:

- wskazać w planie ochrony rezerwatu obszary i miejsca udostępnione dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określić sposób ich udostępniania;
- wyznaczyć szlaki i trasy narciarskie udostępnione do ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem.

Możliwość przemieszczania się w rezerwacie nie zwalnia oczywiście odwiedzających z zachowania przepisów ochronnych i porządkowych określonych w art. 15 ust. ustawy o ochronie przyrody.

Udostępnienie rezerwatu następuje w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska (w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu lub wyznaczenia szlaków w rezerwacie). Zarządzenia takie wskazują nie tylko położenie obszarów i miejsc udostępnionych, przebieg szlaków, ale również cel i sposób udostępnienia. Wykaz rezerwatów udostępnionych znajduje się w zakładce: *Ochrona przyrody/rezerваты przyrody/udostępnienie rezerwatów przyrody/Tabela – wykaz rezerwatów udostępnionych*.

Szczegółowe informacje na temat zakresu i sposobu udostępnienia rezerwatów województwa pomorskiego znajdują się w opisach poszczególnych rezerwatów przyrody.

Wszystkie zarządzenia dotyczące rezerwatów, w tym planów ochrony oraz w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych można znaleźć na naszej stronie w zakładce *Rezerваты przyrody*.

Szczególnym sposobem udostępnienia rezerwatu jest udostępnienie go do celów naukowych. W celu przeprowadzenia badań naukowych rezerwat może być udostępniony na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu. Szczegółowe informacje nt. procedury uzyskania takiego zezwolenia znajdują się w zakładce „Jak załatwić sprawę?/II.6.Zezwolenie na odstępowanie od zakazów w rezerwacie przyrody” (<http://bip.gdansk.rdos.gov.pl/zezwolenie-na-odstepstwo-od-zakazow-w-rezerwacie-przyrody>).